Porto opłacono ryczałtem

Ч. 16 (451). Великдень, 15. квітня 1928. Рік X.

Ціна цього примірника 40 сот.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки $2^1/_2$ дол. річно.

Ціна примірника 40 с.

Редактор приймає щодня від год $1^1/_2$—$2^1/_2$.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошеннє 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

І. КЕДРИН.

Ані радости ані смутку...

Признаний Церквою і освячений одвічним звичаєм день найбільшої радости в році, прозваний недармо Великим Днем, цим разом не буде мабуть святкований нашим народом надзвичайно шумно й радісно. Враження із недавніх виборів, які сколихнули всіми верствами нашого народу, ще занадто свіжі і занадто богато сумних думок насуває воно кожному свідущому громадянинові, аби можна радіти і веселитися якоюнебудь, навіть найбільше гідною радости й веселости подією. Забагато гніву накипіло в серці, забагато жалю зібралось у душі, щоби можна вже дійсно „чистим серцем і чистою душею“ святкувати найбільше *свято* воскресення чистої Правди. Може це й погано, але що діяти: люди ми тільки і не в силі отрястися з людських пристрастей, не в силі сьогодні геть забути того, що ще вчора так нас хвилювало.

Вибори до сойму хвилювали нас справедливо. Бо вони були для нас від довгих літ уперве всенароднім іспитом, що мав виявити нашу громадську зрілість, дисциплінованість, свідомість наших прав і вміння їх орґанізовано боронити. Так ми гляділи на справу виборів від першого моменту, не перецінюючи їх практичне значіння але тепер не легковажучи їх. І тому, коли оголошено офіціяльний вислід виборів, „Український Голос“ справедливо писав про нашу „програну“ а сам вислід назвав „катастрофальним“. Чому, — про це була вже мова. Втрата на користь національних противників половини того числа наших народніх представників перед світом, яке ми *могли* здобути, це річ немаловажна, це удар, який справді не дає приводу до жадної радости! Не дають теж приводу до радости ті причини, *які завинили у нашій* програмній, головнож одна з них, найповажніша: розпорошеність національних сил, брак одностайности, брак всенародньої дисципліни... Ніякого дива не має, коли декому під враженням того сумного факту понуриться униз голова, і коли розколисаний вітром великодний дзвін навіє першу думку: гей, гей, як легко могло статися, що нинішній Великдень бувби справді великим Святом побіди внутрішньої сили і внутрішньої правди в нашому народі! Ні, рішучо радости на цьогорічних святах в українських родинах не повинно бути, бо немає до неї причини. Радість серед тих обставин, в яких живуть наші земляки поза границями Польщі, і в яких ми опинилися після нового останнього, виборчого удару, булаби лише глумом над самим собою, була би прикрим доказом, що ми навіть не здаємо собі справи з власного нещастя!

Але бо теж нічого немає гіршого, як піддаватись горю. Враження зазнаного лиха паралізує сили, відбірає енерґію діла, зменшує охоту до життя. Коли би людина не вміла перебороти в собі жалю і смутку, то сміялись би хіба лише немовлята, а по світі ходилиби самі грабарі з похоронними лицями. Тоді затерласьби взагалі ріжниця поміж життєм і смертю, тоді взагалі втративби сили всесильний перший закон природи, який голосить побіду життя над смертю, побіду радости над смутком! Так уже хоче людська вдача, що серед найбільшого лиха шукає зараз-же потіхи, шукає якихсь оправдуючих моментів, які зменшилиби пригноблююче враження і вплинули додатньо на сумний настрій. Та й несправедливо було би видіти в найпоганійшій справі самі тіни й не добачувати ранних промінчиків світла. Отож і неправильно і нерозумно булоби зачиняти очі на ті гарні і корисні сторінки, які виявили останні вибори: такі сторінки безумовно є і хай вони стануть нам потрібною потіхою у нещастю. І так у виборах показалося, що українські маси є громадяни *активні*. Та, чого дехто з нас може найбільше лякався, а саме, що український селянин, знеохочений міжпартійною гризнею і здезорієнтований повінню виборчих ліст, плюне і взагалі голосувати не буде, — це не сталося. Навпаки, — навіть на Волині, навіть на темному Підляшу, де всі в один голос пророкували чималу виборчу абсенцію (відсутність), у виборчому акті взяв участь більший відсоток наших людей, ніж у 1922 році (на північних наших землях у 1922 році бойкоту виборів не було). Є це чудове явище, що український селянин є завжди охочий до виконування поважних громадянських обовязків. З цього явища наука, що треба тільки вміти використати цю добру волю і енерґію нашого села і покермувати нею так, щоби вона не пішла надармо. Друга величезна прикмета, яку виявило українське село в останніх виборах, це вірність тим, які на селі і над селом працюють. Правда, розпорошення голосів, відданих на ріжні українські виборчі лісти („нумерки“), мало той практичний наслідок, що сотки тисяч українських голосів пропали дармо і скористали з цього неукраїнські лісти. Але невинувата тут не так дезорієнтація виборців, скільки польська виборча ординація, а трудно вимагати він селян прегарного знання усіх „кручків“. Правда теж, що українськими голосами вибрано на наших землях аж девять послів, які лише по назві українські та по суті „інтернаціональні“. Але — ніде правди діти — в тих околицях, із яких ті посли дістали голоси, вони *найбільше* працювали, вони найчастіше показувалися там на селі і найбільш уперто йшли в село. Нині можна вже отверто признати, що так само, як справедливою була побіда Українського Національно-Демократичного Обєднання у Східній Галичині, де воно — хоч під ріжними назвами десятками літ працювало, так само на Волині найбільше голосів зібрали „праві сель-роби“, а на Поліссі „ліві сель-роби“: вони перші розпочали орґанізувану роботу і тому за ними пішла маса. Коли у Станиславівщині побідили радикали, то тому, що Українське Національно Демократичне Обєднання залишало відлогом цю частину краю — це гірка правда, але правда І коли у стрийській виборчій окрузі на 6 мандатів УНДО здобуло аж 4, то тому, що і в Стрию, і в Калуші і Дрогобичі й иньших повітах цієї округи працювали „ундисти“ — працювали над народом і серед народу і нарід висловив їм зате своє довіря. Чим ближче придивлятися подрібній статистиці виборчих голосів, тим більший подив і пошана бере для українського виборця: він ушанував працю поодиноких діячів і поодиноких партій. Иньша річ, для яких *скритих* цілей була роблена ця праця, иньша річ, скільки правди підшилося у тих словечках, які роками повторяли ці люде, поки врешті найшли послух у слухачів. Видно, що не було нікого, хто в час розкривби ті ціли й ту брехню, хто піднявби суперництво *у праці і в чесному* суперництві виграв! З тих виборчих фактів і чисел можна витягнути хіба науку на будуче, але покищо треба *чолом бити перед українським селом.*

Є ще такі факти, як: повна ліквідація хрунівського УНС'а в Галичині та всіх хрунівських спроб на північних українських землях; є факт зросту сили українського міщанства у Львові й українського робітництва у промисловому Бориславі. Є й инші такі відрадні моменти, які вийшли на яву підчас останніх виборів і все вони безумовно не дозволяють попадати в зневіру.

До зневіри причин нема. Нині, з нагоди Великодних Свят, можна це сказати сміливіще, ніж колинебудь. Бо завданням кожного свята є додавати віри, а не позбавляти її. Та ми не потішаємо Вас тому, що „так треба“. Ні — хочемо тільки про речі *минули* судити спокійно, відмеживши в них добро від зла й обоїм їх пильно приглянувшись. Бо вибори це всеж таки вже — минуле. А жити лише минулим не можна. Живеться лише сучасним а з минулого береться лише науку для будуччини. Наука з виборів має бути подвійного рода: для селянських мас і для їх провідників. Маси (село) повинні рішуче жадати від *усіх* провідників *згоди і порозуміння* та відтрутити від себе тих, хто згоди не хоче й від взаємного порозуміння викручується. Ось це найкращий спосіб відріжнити, хто з діячів „добрий“, а хто ні, це й найлекший спосіб устерігти себе від наділення довірям людей негідних його. Бо брак згоди у наших партій та ріжних діячів був *головною причиною* цілої виборчої невдачі, на якій чейже потерпів — нарід. А знову для провідників народу з виборів наука така, що *єдиний* спосіб мати успіх на селі — це йти в село і для села працювати!

Нема чого радіти, але й нічого сумувати. Без рожевих надій на будуче, але теж і відкинувши геть зневіру, — спокійною впертою, муравлиною працею відбудовувати будівлю, якої не вдалося так збудувати, як можна булоби. Не вдалося раз — удасться другий. Адже у цьому полягає боротьба, а боротьба народу не кінчається ані на одній ані на десятій спробах.

Свято Великодня! яке голосить про найбільшу побіду Воскресення тоді, коли здавалося — тріюмфально засіла на великому могильному камені Смерть, таке величне Свято скермує похмурі думки на погіднійший шлях. Того й бажаємо з днем Великодних Свят нашим Читачам.

Др. КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Замісць побажань осторога.

Час виборів до польського сойму і сенату у Варшаві, що через кілька місяців займав наше громадянство, вже скінчився та прийшов знова час розважати минуле. Той період виборчий поставив нам перед очи вислід нашого дорібку по довших заходах підготовних, та мож сказати, що могло бути ще гірше... Чому-ж так?

Виборча акція виказала нам наглядно: *грізне розбиття наших українських сил національних*, що принесло хаос і дику виборчу аґітацію та некорисний для нас вислід виборів, так що нам годі навіть дуритися якимись моральними побідами, бо-ж правду сказати, — *ми нерозумно побилися.*

Сим разом не було в нашому громадянстві сумніву, *чи треба нам іти до виборів* до польського сойму і сенату у Варшаві, чи ні, — як це було в р. 1922. Отсе питання гладко у нас вирішено, що в даних обставинах треба йти до виборів, щоби на парляментарну трибуну вислати наших заступників українського народу. І в цім напрямі не було ріжниці між правими а лівими, бо в дійсности майже всі лицитували на ліво, захвалюючи свої програми партійні, тай відтак самочинно *зацвила демаґоґія* і видала свій вицвіт, бо зачалась *погоня за мандатами* посольськими без огляду на партії і переконання політичні, та не оглядаючись на кваліфікації посольські, бо тим разом йшла боротьба про це, що дають мандати, а не про це, чого жадають від посла, і тому на цю тему у нас навіть не було дискусії: чого жадається від українського посла в польському соймі чи сенаті. Такий світогляд політичний принесла нам безперечно повоєнна деправація громадянства, та управам партійним було тяжко боротися з таким голосом народу.

Також інше було сим разом становище *наших противників*, бо в році 1922. вони запрошували нас доволі енерґійно до участи у виборах, а цим разом не мож того про них сказати, бо нікуди правди діти, нам стали грозити і виповіли війну виборчу. Навіть своєї дитини хлібоїдної не злюбили, та її покинули, самі хлібодавці за неї станули, щоб за характер нашої землі відповісти своїм характером.

Але проте якось тяжко прийшлось вирішували нашому проводови: з ким маємо іти до виборів? Та в цім питанні відложено десь на бік те найблизче, — *що Українцям треба передусім іти самим з собою!*

А від цего належало нам зачинати тактику виборчу, щоби порозумітися і зєдинитися між собою в так важній справі, як вибори послів. Нам треба було створити: *бльок національної більшости* на наших здмлях, щоби не розбиватися, а разом збиратися. Маючи те важне у своїх руках, мож було опісля іти в компроміси з іншими народами чи ґрупами політичними. Натомісць сам бльок непольських народів як національних меншин в Польщі мусів нам принести втрату, бо не маючи в своїх руках українсокого бльоку, керма виборчої акції вихопилась відразу з рук Українського Національно-Демократичного „Обєднання“ і через те дійшло незабаром до загального розєднання, повені і всяких партійних і диких лист, марнування голосів, деморалізуючої аґітації і виборчої абстиненції.

Наша внутрішна боротьба визначилась також клеветничою демаґоґією і обкидуванням зневагами наших старших діячів, не допускаючи їх навіть до слова поради і розваги.

Та як ми так здорово між собою побивалися, партія польської „одиниці“ заганяла наші овечки на своє подвіря, і звідсі вийшли наші великі втрати виборчі.

В нашій внутрішній політиці *не було отже чинника єдности ані провідної ідеї*, щоби разом боротися за національний характер наших земель та за волю і кращу долю нашого народу. Ці внутрішні причини в значно переважаючій силі в порівнанні з так званими надужиттями виборчими зложилися на розбиття серед Українців і на відносні втрати, які ми понесли у цих ваборах на тепер і на будуче, бо як тими шляхами піде далі наша внутрішна політика, то й ті останки давної нашої орґанізації розлетяться, а ми при найблизчих виборах стратимо не двайцять мандатів, *але спинимося в меншині національній на наших землях.*

Тому головна причина нашої виборчої невдачі є дійсно в нас самих, бо замісць стати одноцілим боєвим фронтом проти противника, ми станули внутрішним фронтом проти своїх, — одні проти других!

А яка звідсі вийшла ріжноманітність і випадковість наших вибраних послів і сенаторів, це вже своєрідний вислід нашої розбіжности і нерозваги. Так, ми програли велику виборчу кампанію, і цего ми не можем забувати, а мусимо собі те все добре затямити, що нагрішили, та залишити політичне поборювання своїх для нікчемної наживи, а подбати, щоби *шкідне направити.*

Провід найбільшої нашої партії: національно-демократичного „Обєднання“ мусить занятися відбудовою і уздоровленням внутрішної політики нашого громадянства українського, щоб її етично піднести до згідних змагань для добра української нації.

Наше громадянство не може цего забувати, що вчить нас наша історія давного і новійшого часу: що через внутрішні крамоли і поборювання — Україна затрачувала свою державність і політичну незалежність! Годі нам бути вічно непоправними грішниками політичними, бо прийшов час тяжкий і небезпечний... *Бережім нашої моралі національної* і будучности української нації, а нарід побідить, як дух його змагань буде чистий, та як він не допустить до себе нікчемности ні підлоти!

ІДЕОЛОҐ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ.

(стаття редакційна)

Державницькі традиції Київського Князівства, яке ступнем культурного й державного життя не відставало від инших тогочасних европейських держав, майже цілком зникли до 17 віку з ужитку українського життя. Обновлені вони були Великим Гетьманом Богданом Хмельницьким, який силою свого державницького розуму перетворив українську розпорошену й відвиклу від державного життя масу в державну націю, свідому своїх цілей — принаймні серед провідних своїх верстов. Зі смертю Богдана крок за кроком тратить свою самостійність Українська Держава й разом з цим нація перетворюється протягом 250 років у етноґрафічну масу, себто в нарід, що стратив свої культурні, національні й передовсім державні традиції та ідеали.

Від 1905 р. починається ґазетний, книжковий і культурний рух в українському житті, а від 1917 року відроджується національна свідомість, освіта й культура серед малочисельного українського громадянства й поширюється серед зденаціоналізованої інтеліґенції, міщаства й селянства.

Силою витворених світовою війною й російською революцією обставин українське життя набрало деяких зовнішних державних форм, а саме: парляменту — Центральної Ради, яка не орґанізувала жадної ділянки українського життя, адміністрації, — яка поглубляла революцію, замісць творити українську державу, й кількох десятків тисяч романтично настроєного війська. Але найвизначніщі члени Центральної Ради розкладали і це військо з антимілітаристичних поглядів.

Над цими зовнішними з обмеженим внутрішним змістом формами державности *панували інтереси партій. Програми їх ставилось понад усе.* Наприклад — проґрама партії, запозичена в инших народів, вимагала знищення мілітаризму, себто війська й зброєння. Партія з властивою первісним людям завзятостю й простолінійностю розкладала своє українське військо, саботувала постачання йому одягу, їжи й т. д. і в цей спосіб змушувала його залишати свої частини й розходитись по домах, — між тим, як у державах, звідки виходила ідея знищення мілітаризму, військо, навпаки, збільшувалось, постачання поліпшувалось і боєва здатність його підвищувалась відповідно до технічних вимог часу.

Продумано і проґрами державного будівництва, але не витворено *ідеольоґії української державности*, яка дала-би про-

відну думку діячам українського життя, освітила-би їм дорогу до державного життя та будівництва. Держава будувалась переважно по партійним приписам, позичених від німецьких, французьких і переважно російських соціялістів лівого напрямку, а не з історичних і національних наших традицій і потреб народу.

Иншого характеру набрало державне будівництво за часу Гетьманства в 1918 р., але бойкот власної держави, безглядно й послідовно переведений українською інтеліґенцією, яка навчилась у Москалів бойкоту, революції і деструктивних учинків, причинився до повного знищення української держави й поділу всіх українських земель між сусідів.

Гноблення завойовниками української мови, освіти, культури, фізичне винищування через нечувану деморалізацію й поширення серед молоді, особливо шкільної, венеричних хоріб, економічне визискування й взагалі розпучливий стан нашої людности, змусив богатьох українських людей, незалежно від партійної приналежности, поважно подумати над причинами, що допровадили нашу націю до такого стану — подумати над причинами того, що менше здібні, менше талановиті, менше освічені і значно бідніщі народи витворили свою державність і живуть власним державним життям, поширюють свою територію, культуру, освіту й виявляють експанзію, а ми стратили майже все й найвищу цінність — власну державність, до якої стреміли, за яку терпіли муки й заплатили життям найкращі провідники й сини українського народу.

Наслідком таких розумовань повстала переоцінка діяльности Центральної Ради, Гетьманщини — Директорії, а також партій і дієвих осіб, що причинились до катастрофи налагодженої вже при Гетьманаті Української Держави. Правдиво, а не оперетково патріотична й з широкими громадськими та державними поглядами інтеліґенція давно вже прийшла до переконання, що причиною катастрофи нашої державности були дрібно-партійна гризня, повалення Гетьманщини не з державної конечности, а з особистих отаманських амбіцій ґрупи дрібних людей, здібних тільки до руїнницької, а не державної творчої праці.

Серед такої державно-думаючої інтеліґенції відзначається надзвичайно широкими та глибокими державницькими поглядами *Вячеслав Липинський*, відомий зі своїх ще передвоєнних праць з історії української державности за часів Великого Гетьмана Богдана Хмельницького, що спроміг із степових напів анархічних людей витворити націю і створити сильну Українську Державу.

В своїм творі під назвою „Листи до братів хліборобів" В. Липинський піддав найглибшій і всебічній критиці події, що стояли й сьогодня стоять на перешкоді до нашого державного будівництва й вказав шляхи до осягнення мети найліпших наших патріотів і многострадальних гетьманів, що життя свої віддали в нерівній боротьбі за нашу державну незалежність.

Перш за все Липинський завважує, що українська демократична інтеліґенція, яка захватила до своїх рук державну владу, не вміла орґанізувати держави, особливо найважніщих її частин — війська для оборони кордонів і поліції для внутрішнього управління. Наслідком цього була окупація України большевиками, запрошення Німців для звільнення України від большевиків, державно неоправдане повалення Гетьманщини, нова окупація большевиками України, вигнання ними Директорії і її уряду на еміґрацію, торговля українськими землями, поділ і відступлення їх Польщі за непевну поміч проти большевиків.

Особливо підкреслює Липинський те, що боротьбу за здобуття незалежности для української нації і отворення Української Держави, за помочею якої можна було-би відродити національну освітну культуру, промисл, торговлю, адміністрацію, військо і т. п., взялись люди, що в державну незалежність України не тільки перед тим ніколи не вірили, але навіть до самої ідеї державної незалежности ставились з погордою й ворожо. Ці люди ісповідували знаний російський революційний фронт і ідейно, з переконань, належали до інтернаціональної соціялістичної течії, що із засади поборювала кожний націоналістичний рух, бо останній суперечив інтернаціональній ідеї.

Захвативши до своїх рук владу, *українська* революційно-соціялістична *демократія не допустила до державного будівництва поміркованi буржуазні кляси:* хліборобський, промисловий, торговельний, себто творчий елемент, міцно звязаний із землею, продукцією (виробництвом), торговлею. Демократична інтеліґенція *змонополізувала в своїх руках представництво народніх інтересів* і скерувала народні маси на здобуття землі, фабрик, заводів, себто викликала в народніх мас найнизчі інстикти.

Будування провадилось під гаслом гострої клясової боротьби, цькування бідних на богатих, безземельних на малоземельних і середняків. Звідси повстав безпримірний розклад і розлад економічного, національного й особливо державного життя.

Замість праці над національним і державним відродженнєм, у якій взялиби участь усі кляси нації, особливо економічно та державно творчі, замість захоплення вищими завданнями та ідеалами, *творено однобічну партійну державу* відповідно до примітивних соціялістичних понять, запозичених з перекладаних німецьких і французьких соціялістичних брошур. Ніякої леґенди, пише Липинський, ніякого образу, що захоплював-би чутку селянську душу, замісць патріотизму героїчного, патріотизму посвяти, любви, — ми витворили ніде в світі невиданий якийсь меркантильний патріотизм розмінений на земельну валюту.

Досі не було відомо, щоб якась нація відроджувалась під гаслом здобуття землі. Ірляндці, наприклад, у яких земельне питання в тисячу разів гостріще від нашого, обєднувались усі *не* коло гасла „бий льордів і хапай землю", а під державно-національним гаслом „гом рул". А в нас за Україну давали десятину: „Україна — десятина! Бери й бий".

Не диво, що так односторонно, партійно та демаґоґічно, а *не* державно, *не* з участю всіх клясів нації, збудована держава, мусіла повалитись при першому повіву північного вітру!

Липинський гостро осуджує нашу демократичну інтеліґенцію за те, що відштовхнувши з початку поміркованi українські кляси від державного будівництва й поваливши потім легкодушно Гетьманщину, яка майже сама орґанізувала нашу державу, — ця інтеліґенція шукала помочі в будівництві Української Держави в Росіян, Поляків та инших народів і цим допровадили до повного, без останку, поділу українських земель між сусідів, яким цілком не залежало на створенні Української Держави.

Осуджуючи так гостро, Липинський не вважає українську інтеліґенцію за гіршу від інтеліґенції инших народів і навіть признає за нею більше ідейности й чесноти, ніж є в пересічного европейського інтеліґента, але вважає значно гіршими методи, способи національної орґанізації і особливо способи національної боротьби. Причиною цього є громадська й політична невихованість і запозичений у російської демократичної інтеліґенції напів анархістичний руйнуючий економічне й державне життє спосіб боротьби.

Липинський вважає найбільш відповідною формою державної влади на Україні — *Дідичну Гетьманщину в особі монарха*, признаного всією нацією й всією землею, який може отворити владу, силу, без існування котрої свобода є анархією. Тільки одна людина, один провід, одна воля може створити підставу держави — українську армію. Стоючи на чолі армії, монарх заґварантує українським громадянам дійсну свободу, бо свобода без ґарантії авторитету — пустий звук без ніякої вартости.

Цілком ясно, що стара велико — поміщицька й бюрократична монархія, послідній слід старого февдалізму, не вернеться ніколи, а нова монархія збереже лише те, що є в ній корисного й доцільного, відкинувши все нездатне, перестаріле.

Липинський звертає увагу на те, що найкращих орґанізаторів державного управління не може дати найліпша республіканська виборна влада, що мусить рахуватись з партійною приналежностю людини, а не з талантом. Крім цього, виборна влада тільки використовує час свого правління й ніколи не улекшує праці й не забезпечує слави своїм більш талановитим конкурентам. Тому тільки той, хто стоїть понад усякими виборами і понад усякими партіями, хто заінтересований у зрості, в скріпленні, а не використованні держави, хто несе за сю державу не часову, а постійну аж до смерти й по смерти перед своїми нащадками відповідальність, тільки господар-монарх захоче й зможе тих найкращих орґанізаторів знайти, до діла державного заставити, а негодящих усунути, не вяжучись ніякими партіями.

Така монархія, очевидно, буде опиратись на аристократію, за яку Липинський вважає не звироднілу, нікчемну родову аристократію, а людей, які висуваються при творчій економічній і адміністраційній праці, при війні, при обсіві ланів і при обороні села від бандитів і большевицьких реквізицій, себто найкращих людей (аристократію) з усіх продукуючих верстов: селянства, робітництва, працюючих землевласників, технічно-творчого міщанства. *Ці найкращі із усіх верстов населення люди витворять нову аристократію, опору монархії.*

Авторитет, влада й відповідальність у народа внизу, а свобода й невідповідальність зверху — лежали в основі нашої республики, натомісць свобода внизу, а авторитет, влада й відповідальність зверху — складають державну засаду Трудової Монархії. Ряд автономних, клясових, професійних і сільських республік, обєднані владою Господаря, що відповідає за будучність нації і держави своїм життям і життям своїх нащадків — се нова майбутня Трудова Монархія.

Всі великі европейські нації були обєднані монархіями. Чи можна без монархії подумати собі зєднання Німеччини, Франції, Італії або відродження менших націй, як Болгарія, Румунія, Норвеґія? Чому ми, питає Липинський, маємо бути виїмком? Чи може тому, що національна свідомість у нас менша?

Тільки Господар Землі Української, продовжує Липинський, *тільки Українська Монархія може обєднати Українську Націю.* Тільки вона в силі пробудити й відродити ту стару національну традицію, що спочиває в півсвідомости навіть найбільше зденаціоналізованих людей.

Тільки національний принцип, переведений з гори, покриє собою всю нашу розпорошену націю, а не розсадить її на смерть, як це робив наш республіканський спосіб переведення національного принципу знизу. Тільки маєстат українського монарха відродить маєстат української нації. Тільки він уратує повагу українського імени, потоптану нашою демократією, яка навіть свої власні авторитети, навіть своїх власних найкращих людей уже встигла й у своїх і в чужих очах принищити та осмішити.

Липинський без милосердя осуджує так звану орієнтаційну політику української демократії, одна частина якої бажала відбудувати Українську Державу при помочі Польщі, друга — при помочі Москви, третя — при помочи Антанти й т. д. *Ніхто нам не збудує держави, коли ми самі нацією не схочемо бути й ніхто з наших* сусідів не є зацікавлений в створенні сильної і незалежної України. Навпаки, ці держави змагаються лиш зі собою, щоби використати слабість України і визискати її.

Маючи землю, за яку власне бються між собою наші сусіди, яких ми запрошуємо для політичного визволення й помочи замісць свідомої, зорґанізованої нації сорок міліонів національно неусвідомлених, а політично збаламучених ріжними демаґоґами, взаїмно себе ненавидячих і ненавидячих усяку владу одиниць, трудно допустити, щоби хтось, у супереч нам самим, збудував для нас на нашій землі державу й орґанізував нас у модерну европейську націю.

З усіх клясів України тільки хліборобська кляса може мати потрібні для обєднання та зорґанізовання цілої нації силу й авторитет, може витворити з себе ядро, біля якого обєднаються живі сили, які політично зорґанізують і національно обєднають нашу етноґрафічну масу, себто орґанізують українську націю й державу.

Одірвана від ґрунту, економічно безсила й непродукуюча, себто нездібна до творчої економічної і державної праці інтеліґенція, як рівнож малочисельний у нас пролетаріят сього завдання виконати не можуть.

Під хліборобською клясою розуміє Липинський ґрупу родин, які мають власну землю й на сій землі власною працею продукують хліб, незалежно від того, чи хлібороб має одну, чи сто десятин землі.

Кількість і форма праці в клясовій свідомости хлібороба не відограють рішаючої ролі. Рішаючим для сієї свідомости є форма індивідуального посідання землі.

Для знищення антаґонізму між хліборобами, себто суперечности інтересів що до кількости посіданої землі, пропонує Липинський цілу низку заходів, скерованих до вирішення земельного питання в інтересах хліборобської кляси, яко носія культури, знання, поступу, економічної та державної творчости.

Червоною ниткою в творах Липинського проходить ідея, що *джерело верхової влади на Україні мусить бути не внизу*, як це було за часів Руїни, *а на верху*, як було за часів могутности нашої нації: за Київських і за Галицьких Князів і за Гетьмана Богдана Хмельницького, з відкиненням усіх впливів і орієнтацій на сусідів. Такий лад — се Дідичне Гетьманство, Українська Трудова Монархія.

Гетьманство під чужим протекторатом — вже пройдена нашою нацією стадія життя, випробувана форма нашої національної традиції. Ця форма в житті себе нетільки не оправдала, а причинилась до занепаду нашої нації і держави. Рівно-ж Липинський осуджує систему виборного гетьманства, яке причинилось до захвату влади, міжусобиць і боротьби між окремими частинами нашої землі. Тому правителем України повинен бути тільки Дідичний Гетьман, нащадок гетьманського роду, що міцно є звязаний з нашою національною та державною традицією.

Звертають на себе велику увагу погляди Липинського на національну аристократію, та про основні методи її орґанізації: класократію, охлократію й демократію. На великий жаль, місце цієї статті не дозволяє зупинитись на глибокій та всесторонній аналізі наведених Липинським явищ, як і инших порушених ним питань.

„Листи до братів хліборобів" Липинського написані з великою ерудицією в ріжних галузях громадських наук, історичні, національні, соціяльні, та державні явища нашого життя піддані надзвичайно глибокій аналізі, цілий твір, як і кожна сторінка його пересякнені великою, живою та діяльною любовю до своєї вітчини-України. В нашому минулому Липинський страждає разом з народом, радується світлими радісними моментами в його житті.

Не обмежуючись критикою минулих і сучасних явищ, вдалих і невдалих способів будування Української Держави, Липинський на підставі фактів із нашої історії, ступня освіти, культури, національного, політичного й державного виховання нашого народу, вказує шляхи до осягнення нашої завітної мрії — створення в днікого незалежної Української Держави.

Твір Липинського належить до цих, що творять епоху в державнім житті народу. Ніхто з наших письменників і вчених не дійшов до такої висоти й глибини державницьких ідей, до яких дійшов Липинський. Рівно-ж у західно-европейській літературі не зустрічаємо твору, який-би з такою глибиною та всебічностю трактував питання, порушені Липинським, особливо що-до ролі інтеліґенції і демократії в *державнім будівництві. Маючи* джерело в нашім житті, твір Липинського аналізує й освітлює взагалі сучасні республиканські і демократичні способи керування державами й будування їх, оцінює додатні й уємні, неґативні та деструктивні наслідки цих способів, через що твір його набирає загально европейського значіння.

Якби твір Липинського написаний був одною з поширених европейських мов, то без сумніву був би перекладений вже на кілька мов, його студіювали-би, про нього говорили-б і писали-б, як про великий твір, що порушив і освітив безмірно важливий в житті европейських народів факт постепенного переходу державної влади до рук демократичної непродукуючої інтеліґенції з необлічальними для життя наслідками цього факту.

На *„Листах до братів хліборобів"* без жадного сумніву будуть виховуватись цілі покоління української нації. „Листи" стануть настольною книжкою нашого українського державника, стануть державним евангелієм нашої нації, спраґненої власної держави.

о. ІВАН БОГОБОЯЗЛИВИЙ.

Наші „авторитети".

Щорічне свято Господнього Воскресення пригадує й скріпляє в нас основну правду нашої віри: Божество Ісуса Христа, а тим самим божественність Його науки. „Добра Новина" — Євангеліє це не наука смертного чоловіка, хочби наймудрійшого й найґеніяльнійшого, це правило життя не людського, хочби наймогутнійшого законодавця, це слова самого Творця, самого Бога. До приходу Христа — Бога людство жило в тіни, по Його приході живе воно в світлі. Передше те людство, взяте в цілости, блукало манізцями, тепер має воно спромогу іти до своєї цілі простим, певним шляхом. Давнійше гнулося воно перед самоволею своєвільних одиниць, стогнало в невиносимій неволі часто звироднілих, а від нікого і від нічого незалежних людських подоб, у християнській добі самоволя обмежена, а її місце призначене всеціло для Божої волі, для закону. Серед людей явився справжній авторитет (признана повага), опертий на томуж законі, на тійже Божій волі.

І раньше були авторитети, але авторитети чисто людські, авторитети без трівкої основи, бо основою їх була власна воля, була сила щасливця, — сьогоднійшній, християнський авторитет, куди сильнійший, куди трівкійший, бо його основою — Божа воля, закон.

* * *

У нас богато говориться й пишеться тепер про авторитет, про його пошанованнє чи непошанованнє, про його оборону чи підкопуваннє. Та при тому всему забувають люде на одно найважнійше: в християнських часах, для християн, нема вже більше чисто людських авторитетів, нема божищ у людському тілі, а є тільки авторитети Божі, яких сила і значіннє пливе не з їх власної волі зглядно самоволі, а з волі Божої, з закону.

Сьогоднішній авторитет, коли має бути справжнім авторитетом, *мусить опиратися на законі.* Інакше не є він авторитетом, бо противиться Божій волі. Християнство не узнає рабства, насильства, самоволі. Християнин це дитина Божої свободи, а не людського рабства, це прибраний син Бога-Отця, це брат Бога-Сина, це храм св. Духа, а не безгласна — німа тварпредмет вивінованого переходовою силою самодержця.

* * *

Безперечно, епископ для християнина це авторитет. Це керманич христового стада, це перший проповідник і учитель, священик, перший душпастир.

* * *

Церковний авторитет має для кождої суспільности і під горожанським оглядом першорядне значіннє. Устрій церкви, опертий на авторитеті, це знаменита школа для устрою горожанського, це школа ладу й карности, без чого нема державного, нема суспільного життя.

Хто проте підкопує церковний авторитет, цей валить не тільки церкву, але й руйнує основи суспільности чи держави.

* * *

Та ніхто не в силі так підорвати повагу авторитету, як авторитет сам собі.

Якщо епископ замість бути сторожем закону, сам той захон безправно ломить, якщо епископ переводить безоглядно не волю Божу, а волю власну, якщо він далекий від апостольського духа, від духа любови, справедливости, вирозумілости, проворности, згідливости. якщо епископ — одним словом — хоче представляти собою авторитет в *поганському*, а не в християнському змислі, так тоді його авторитет мусить упасти.

Хто *сам* про свій авторитет не дбає, хто сам його не шанує, як може домагатися, щоби другі його шанували?

Стан „безавторитетности" це стан анормальний, погубний і для церкви і для суспільности. Проти цеї недуги треба конечно шукати за якимсь ліком. Правильно обовязана до цего висша влада. Та сьогодня нічого нам від неї сподіватися. Годі також дожидати якогось звороту, якогось опамятання, хоч одробини церковної чи національної совісти від самих нещасних „авторитетів". Тут треба перевести нам самим радикальну операцію, щоби рак не затроїв до решти нашого орґанізму. Тут треба нами ужити такого середника, який раз на все звільнивби нас цілком від можливости накидування нам ворожими чинниками невідповідних, негідних і шкідливих нам „авторитетів".

Др. ТЕОФІЛЬ ОКУНЕВСЬКИЙ.

РЕФЛЕКСІЇ ПІСЛЯ ВИБОРІВ до сойму і сенату.

Польські ґазети голосять, що їх думка державна віднесла на кресах східних zdumiewający sukces. На цілім терені кресів — пишуть вони — здобув бльок співпраці з rządem Пілсудського довіре людности. We Wschodniej Małopolsce на 57 мандатів здобув бльок 21, до чого належить ще 5 мандатів здобутих сіоністами (ґрупою

Памятайте, що „Рідній Школі" треба вислати писанку!

Чи бажаєте гарно а дешево вбратись на свята??!
Як так, то йдіть зараз до
одинокого українського ґалянтерійного маґазину ПЕТРА МЯГКОГО
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 а дістанете все о 25% дешевше.
Біле жіноче і мужеське, капелюхи мужеські і взагалі все.

XXX.

Звичайні Загальні Збори Кооперативного Банку „Дністер“ Товариства з обмеженою порукою у Львові відбудуться в четвер дня 17. н. ст. мая 1928 о год. 4. по пол. в салі Т-ва „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20. зі слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXIX. звичайних Загальних Зборів з дня 26. мая 1927 р.

2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XXXII. адм. рік 1927.

3) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення асолюторії Дирекції за XXXII. адм. рік 1927.

4) Внесення Надзірної Ради:

а) в справі розділу зиску за рік 1927 в квоті зол. 26.297·96

б) в справі визначення найвисшої квоти кредиту, яку може Товариство уділити одному членови.

в) в справі визначення найвисшої суми зобовязань Товариства.

5) Інтерпеляції членів.

Роман Сосновський
президент.

XXXIV

Звичайні Загальні Збори Товариства взаїмних обезпечень **„ДНІСТЕР“** у Львові відбудуться в четвер 17. н. ст. мая 1928 о год. 10. рано у власній салі Товариства у Львові (при вул. Руській ч. 20) зі слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу XXXIII. Загальних Зборів з 26. мая 1927.

2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XXXV адм. рік (1927):

а) відділу обезпень від огню,

б) „ „ „ крадеж з вломом.

3) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на уділення абсолюторії за XXXV. адмін. рік (1927.)

4) Внесення Надзірної Ради в справі розділу надвижки за р. 1927:

а) у відділі обезпечень від огню в квоті зол. 1,606.63,

б) у відділі обезпечень від крадежі з вломом в квоті зол. 222.69.

5) Вибори:

а) 6 членів Надзірної Ради на місце уступаючих (§ 36. стат.)

б) 5 заступників членів Надзірної Ради на 1 рік (§ 36. стат.)

в) 3 членів ревізійної Комісії і 1 заступника на 1 рік (49. стат.)

6) Інтерпеляції членів.

Роман Сосновський
президент.

Рік залож. 1842. — 85 рік істнування.
ОКРУЖНА АПТИКА Ґ. ШАНЦЕРА
давніш Шварца
Маґістер М. ЛЯВФЕР
Перемишль, ул. Францішканська 5.
апт оти костела ОО. Францішканів.

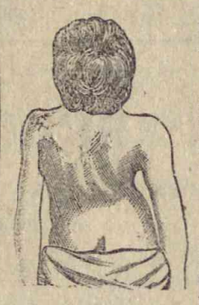

Ратуйте ваше здоровля!
Приймаю хворих, що їм наростають горби, (чайхотне запалення) і кривіють: стриж хребетня коліна, бедра, стопи, всілякий сустав, недоволодіню й параліж ніг у дітей і старих осіб!! та застосовую в оцих випадках спеціяльні лічничі ортопедичні апарати а на наростаючі горби і скривлення плечей лічничі ґорсети-наплечники ортопедичні ріжних системів.— Для ампутованих ніг і рук зладжую в мойому заведенні протези (штучні руки і ноги) по німецькій і американській системі. Спеціяльністю мойого заведення є ортопедичні апарати, що вирівнюють всілякі здеформовання ніг і закривають всякі каліцтва стіп.

Зголошення хворих приймає:
Ортопед-директор РАПАПОРТ
Спеціяльне лічничо-ортопедичне Заведення
від 9—1 год. і 3—7 попол.
Львів, вул. Красіцьких ч. 8.
УВАГА: Кождий хорий повинен особисто явитися в заведенню, а свій приїзд заповісти письмом або телеґрамою, аби довго не чекати на приняття.

На будову Читальняного дому в селі Росоховатець, повіт Підгайці, жертвували отсі особи з Америки **в долярах:** Н. А. Оленьчук 100·00, Іван Миковський 30·00, Андрій Фіялка 30·00, Іляріон Бобрович 25·00, Тома Урбан 20·00, Іван Урбан 20·00, А. Т. Станиславишин 20·00, и. О. Лозовский 15·00, Гр. Лепета 15·00, Антін Миґоцький 15·00, Михайло Захарчук 10·00, Микита Музика 10·00, Тер. Миґоцький 10·00, Д. Польний 10·00, С. Ільчишин 10·00. Михайло Мудар 10·000, Д. М. Богадель 10·00, І. П. Білоусів 10·00, І. К. Дідич 6·25, Фр. Недільська 5·00, Пр. Содомора 5·00, Стах Дерель 5·00, Петро Литвин 5·00, Анна Романишин 5·00, Іван Левкий 5·00, Іван Кулецький 5·00, Н. К. Янків 5·00, М. П. Білий 5·00, Г. Р. Годиский 5·00, Василь Нич 5·00, Іван Содомора 5·00, М. Винник 5·00, Олекса З. Савка 5·00, Мар. Майдан 5·00, Панько Коваль 5·00, Петро Гальбін 5·00, Настя Содомора 5·00, Марія Миковська 5·00, В. Бурин 5·00, Петро М. Омелян 5·00, иосиф Шпуляк 3·00, Стефан Качунь 3·00, Іван Лузький 3·00, Гнат Шпуляк 3·00, Іван М. Кльоц 2·00, М. Городиський 2·00, В. Стефанюк 2·00, В. Сабатюк 2·00, А. Пролісько 2·00, Гр. Данилишин 2·00, Михайло Гриніщак 1·00, Гр. Зенович 1·00, Текля Музика 1·00, Іван Лозовський 1·00, Юрий Сорока 1·00, Петро Король 1·00, Петро Моринко 1·00, Іван Кузбит 1·00, Теодор Фортуна 1·00, Василь Белей 1·00, иосиф Вабляк 1·00, Михайло Качмар 1·00, П. Пальшишин 1.00, М. Мойсей 1·00, Петро Дарк 1·00, Василь Сидор 1·00, П. Накопіський 1·00. С. Студніцкий 1·00, Іван Зварич 1·00 И. Заборчук 1·00 Теодор Совяк 1·00, Іван Гуняк 1·00, Мик. Слободзянюк 1·00, Н. Луч 1·00, Ігн. Темнюк 1·00, І. Скула 1·00, І. Технюк 1·00, Гавр. Мехайлюк 1·00, Т. Гладчук 1·00, М. Білий 1·00, В. Кирніцький 1·00, Ник. Кобиль 1·00, М. Шанайда 1·00, Ів. Крижановський 1·00, П. Чикота 1·00, С. Кодрияка 1·00, Ів. Прохніцький 1·00, Ів. Медвідь 1·00, Ів. Тимшишин 1·00, Кость Лопатко 1·00, К. Фидина 1·00, Ів. Ваврик 1·00, М. Ґрамняк 1·00, Яків Пилихатий 1·00, П. Живчин 1·00, Ів. Волянюк 1·00, Ів. Дулеґа 1·00, Данило Бабій 1·00, К. Краснюк 1·00, Гр. Лепета 1·00, М. Шнира 0·50, Тома Колодій 0·50, Кость Дідус 0.50, Гр. Гонляк 0·50, Ів. Костів 0·50, Д. Ільчук 0·50, Ів. Гладчук 0·50, и. Михайлюк 0·50, В. Питиль 0·50, А. Дяківський 0·50, В Погрілий 0·50, І. В. Михайлеча 0·50, М. Прохніцкий 0·50, Д. Ґрамляк 0·50, А. Леськів 0·50, М. Ґрамляк 0·50, Й. Пилихатий 0·50, Ф. Тлущ 0·50, Ев. Шостак 0·50, М. Гаврилюк 0·50, Н. Фостик 0·50, Павло Бойко 0·25, Павло Крот 0·25, Ник. Синюк 0·25, Бен. Дейвіс 0:25, М. Кадіно 0·25, М. Ґош 0·25, А. Улива 0·25, Ів. Стадник 0·25, Гр. Смачило 0·25. Зібрано 568·00 долярів, з підприємств 126·25 долярів.

Повисшу суму зужито на будову. Дім вже побудований, мурований і під бляхою. Величина дому: Ширина 9-ть метрів а довжина 16-ть метрів. В домі містяться комнати для Читальні, Кооперативи і театральна саля. Всім жертводавцям щира подяка. — За Комітет: *Іван Урбан* голова, *Іляріон Бобрович* секретар, *А. Фіялка, Т. Урбан і М. Захарчук* Контрольори.

ДО ВП. ЛІЯРНІ ДЗВОНІВ
Михайла Брилинського у Львові,
Замарстинів, ул. Михайла 14.
Ми, низче підписані за церковний комітет, дякуємо Вам за те, що вислали нам дзвін, такий, як ми Вас просили. До сего часу дзвін є добрий, має голос гарний і людям подобається, за що Вам дякуємо і бажаємо Вашій Фірмі гарного, великого розвою.
Остаємось з поважанням **Стефан Сава** і **Василь Коваль.**
Угринів, дня 27/III. 1928 р.

1. Гарний, великий і практичний формат.
2. Приємний, тревалий відсвіжуючий запах.
3. Богате в товщ, чисте і лагідне.
4. Густа і мягка піна.
5. Незвичайна сила чищення.
6. Найбільша видатність, ощадність і дешевість
ТО Є ВЕЛИКІ ПРИКМЕТИ
C-Z-W
MYDŁA z LWAMI

НА СВЯТА! НА СВЯТА!
ЗАСТУПСТВО БРОВАРУ JANA GÖTZA В ОКОЦІМІ ВУЛ. ДВОРСЬКОГО 24.
знамениті і безконкуренційні світової слави
ґатунки ПИВА фляшкового і бочкового, а то:
МАРТОВЕ, ЕКСПОРТОВЕ і ПОРТЕР
ТЕЛЕФОН Ч. 175. ТЕЛЕФОН Ч. 175.

НАЙЛУЧШІ ДЗВОНИ
КАДИЛО і ВУГОЛЬ „ГАЙОТО“
І ВСІ ЦЕРКОВНІ ПРЕДМЕТИ в найбільшім виборі найдешевше продає одинока українська кооператива
„ДОСТАВА“
у своїх складах: ЛЬВІВ, вул. Руська ч. 20, ПЕРЕМИШЛЬ, Ринок ч. 23, ТЕРНОПІЛЬ, вул. Перля ч. 16.
Направляє старі ризи, позолочує чаші і пр. бере на себе мальовання церков, виготовлення іконостасів
і ручить за солідне та стилеве виконання по приписам нашого обряду.
Письменно за цінами звертатися до Дирекції:
Львів, вул. Домініканська ч. 11/І.

Анунсуйтеся в „Укр. Голосі“!

Важне для аматорських гуртків!
Накладом філії Т-ва „Просвіта“ в Коломиї вже друкується і скоро буде в продажі книжка *О. Скалозуба* п. з.:
„Характеризація в аматорськім театрі“
Перший в українській мові популярно уложений, практичний і богато ілюстрований підручник!
КОЛЬОРОВІ ОБРАЗИ-МАСКИ!! Слідкуйте за оголошеннями!

Оказія для читачів „Українського Голосу“!
Кождий Українець повинен знати, що купуючи в Лодзі в нашій фірмі, оминає цілий ряд посередників і перекупців; отже замовляйте впрост з фабрики, де за гроші видані в ваших околицях одержите у нас подвійну кількість товару. Наша фірма хоче дати кождому можливість набуття товарів о половину дешевше як в ваших місцевостях, за які платиться прй відборі. Відкриваємо висилковий відділ з котрого висилається кождому за післяплатою, по одержанню листовного замовлення, **цілий комплет товарів тілько за 33 зол. а іменно:** 3 метри boston angle подвійної широкости в добрім ґатунку на добре мужеське убрання кольор чорний, ґранат, бронзовий і кавовий, 4 метри батисту на цілу дамську сукню в чудесних узорах, 3 метри зефіру на муж. сорочку, 2 метри білого полотна в добрім ґатунку на дам. сорочку, 1 рушник, 1 гарну турецьку хустку на голову, 2 пари скарпиток муж. і три батистові хусточки до носа. То все висилаємо в найліпших ґатунках тілько за 33 зол. Купуючий зовсім не ризикує, бо коли товар не сподобається приймаємо і звертаємо гроші За опаковане і почтову оплату дочислюємо 3 зол. Замовлення просимо адресувати: **„Polska Produkcja“ Łódź, ul. Kilińskiego Nr. 44.**

Ратуйте ваше здоровля!

Ратунок і Поміч для хворих мужчин, жінок і дітей!! на перепуклини, (осунення кишок) пахвини, себто боляк біля ноги, пупця і шлунка!! Без НОЖА, без КРІВАВОЇ операції!! Не занедбуйте руптури, хочби й найменьшої, бо она стає великою як людська голова, як коновка, може стати небезпечною для життя, й може спричинити скрут кишок і ґанґрену, а внаслідок того — смерть!! Радикально спинаю і усуваю найнебезпечніші і найбільші перепуклини, через пристосовання моїх спеціяльних лічничих руптурових бандажів-опасок, що є споряджені на підставі мойого, найновійшого методу і мною заложені фахово і з успіхом! Спеціяльні черевні пояси на обрив кишок, великі обвислі животи, проти згрубілости черева і випадення матиці.— Елястичні і ґумові бандажі на жиляки ніг, котрі
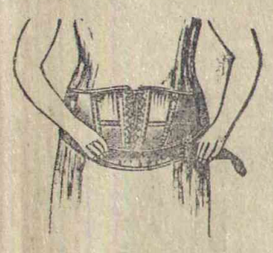
можуть тріснути і великі терпіння спричинити!! Бандажі після операції черева, сліпої кишки і штучних відходових отворів. —
Зголошення хворих приймає:
Ортопед - директор РАПАПОРТ Спеціяльне лічничо-ортопедичне Заведення
від 9—1 год. і 3—7 попол. Львів, вул. Красіцких ч. 8.
УВАГА: Кождий хорий повинен особисто явитися в заведенню, а свій приїзд заповісти письмом або телеґрамою, аби довго не чекати на приняття.

ЖЕНЩИНИ! Дуже богато женщин терпить на внутрішне обірвання, наступаюче звичайно по пологах, з тяжкої праці, з подвигання і багато инших причин. Проте женщина напевно буде здорова, охотна до праці коли спровадить собі спеціяльний бандаж проти внутрішного обірвання.
При замовленню треба подати міру в сентіметрах або ниткою 1) в пасі, 2) навколо через живіт, 3) вколо підбруша, потім зріст (низький, високий чи середний) і кількість пологів. Треба описати про стравність жолудка, утиски і біль що тягне в середину, біль голови а часто очей, біль в крижах, плечах і під лопатками, біль в підбрушу або в пахвині, біль ноги, чи обох і т. д? Все треба докладно описати і з повним довірям спровадити бандаж чи спеціяльно брушний пас на ґумах, сконструваний і викінчений відповідно до роду недомагання. Ціна від 25 до 40 зол., о надзвичайній конструкції ціна вища. —В недомаганнях і хоробах з причини внутрішнього обниження чи то обірвання: жолудка, кишок, матиці і нирок жадні лікарства не помагають лише тілько хвилево усмирюють терпіння. Для того одиноким ліком крім операції є застосовання бандажу, набутого у спеціяліста бандажиста **М. Л. Полячек в Самборі Nr. 116.** Рівнож і для мужчин достарчається спеціяльні паси проти обниження жолудка, нирок і еліт. Бандажи на пропуклини. Ґумові панчохи. Ґумові мочники мужеські і дамські. Простотримачі. Протези рук і ніг і т. д.

Аптика і Дроґерія під „Звіздою“
істнуюча від 50 літ
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поручає всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дроґерії

Позір кооперативи і крамниці!
Смалець американський належить купувати тільки в одиноко Українському Товаристві **„Уна“ в Дрогобичі,** вул. Пілсудського 14. Ціни фабричні.

Дахівку палену, цемент,
вапно, ґіпс, достарчає ваґоново і в детайлю, по фабричних цінах, одиноко Українське Товариство **„Уна“ в Дрогобичі.**

Позір рільники!
Штучні навози, як томасину, суперфосфат, кайніт, сіль потасову і т. п. купуйте тільки в свойому одиноко Українському Товаристві **„Уна“ в Дрогобичі,** Пілсудського 14. Продаж ваґоново і детально. Достава сейчас! — Ціни фабричні! — Догідні услівя кредиту.

Бараболі і збіжа
купує Товариство **„Уна“ в Дрогобичі.** — Шліть оферти!

Спеціяліст всіх недуг жіночих та акушер
б. лікар клін. в Берліні та Дрезні
Др. А. РАЙФ
Перемишль
Водна 2 (ріг Ринку). Телеф. 450.

Представляється небувала оказія!!
Можеш зістати богачем, здобути величезний капітал 700.000 золотих і мати з них 200 золотих денного доходу!
Подумай добре і спробуй щастя, видаш небогато, а оплатиться те тисячкратно. Заграницею найбіднійша родина обовязково час від часу на сю ціль відкладає певну невелику квоту і тому у Франції, Анґлії і Німеччині що раз більше зростає загальний добробут.
Подумай і Ти о будуччині Твоїх Близьких! Чи ти меньш передбачливий від Француза, Анґлійця і Німця?
Купи собі в найщасливійшій колектурі **Й. ВОЛЬМАНА** і станеш серед **2000 щасливців** котрих Польська Державна Клясова Льотерія що річно обдаровує високими виграними
від зол. 700.000 до зол. 1000.
Переконайся сам яку маєш можливість виграної, знаючи що на 155.000 льосів є 77.500 виграних, або квота виграних виносить 23.762.000 золотих — отже
що другий льос виграє.
Не зволікай, пришли замовлення, або спіши сам до колектури **Й. Вольмана, Перемишль, Міцкевича 7** (коло почти) негайно перешлемо тобі наші щасливі льоси, по вплаченню належитости на наше конто Nr. 146.961.
Чверть льосу зол. 10·— пів льосу зол. 20·— цілий льос зол. 40·—

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах
в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

Др. Михайло Кос
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

ДЕНТИСТ
Мед. Др. СТЕПАН ДМОХОВСЬКИЙ
б. лікар Поліклініки у Берліні
Перемишль, Колійова 1.
Усі в обсяг новітньої дентистики входячі роботи. Прецизійна техніка дентистична.
Спеціялістичне лічення осіб вразливих і нервових.

Др. Прийма Остап
орд. в Перемишлі, Ринок 12
в нутрішних і жіночих недугах, просвітлює **Рентґеном**
висвітлює
кварцевою лямпою і Солюксом.

БЛЯТИ ТКАЦЬКІ СТАЛЕВІ і КИЛИМКАРСЬКІ всіх густот і ширин. НАЧИННЯ. ЧОВНИКИ. ВАРСТАТИ ТКАЦЬКІ поспішні і килимкарські. ҐРЕМПЛІ до чесання вовни. КОЛОВОРОТКИ і всі прочі ткацькі прилади і машини, по цінах найприступнійших доставляє фірма:
„БАРДО“ М. Кучер
Рава руська.
На відповідь проситься залучити значок почтовий.

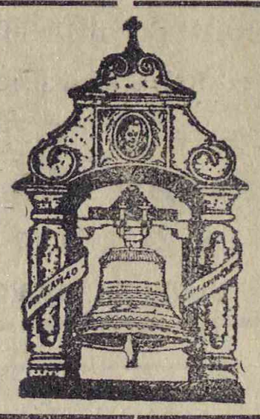

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові - Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

Найпевнійше насіння
городовини, пашних бурянів, трав
дістанете лиш
в Спілці Українських Аґрономів
Жадайте цінників. **Львів, Собіського 28.** Жадайте цінників.
Лиш правдиві швайцарські **СОНДИ** ратують певно **худобу при здуттю.** Ціна 50 зол. Пересилка 2·50, за післяплатою 3·50. Замавляйте **в Спілці Укр. Аґрономів,** котра лише одна має ґен. заступство на цілу Польщу.

„FOSFOR“
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Lwów
БАТОРІЯ 32/I. Telefon 50-69.
СУПЕРФОСФАТИ: кістні і фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** і амонякальні,
РЕФОРМФОСФАТИ: кістні і мінеральні від 18 до 26% P_2O_5 !!!
ТОМАСИНИ: „Колюмета“ — „ЗВІЗДА“ і инші краєві і заграничні
СОЛІ поташові і **КАІНІТ — АЗОТНЯК — САЛІТРА** (ХОЖОВСЬКА) амонові,
САЛІТРА хілійська — **СІРЧАН** амоновий
Вапно навозове палене і мелене (97% CaO) — Вапно будівляне.
ФОСФОРИТИ палені і мелені (CaO і розп. P_2O_5
Достава ваґоново і деталічно по фабр. цінах і на найвигіднійших услівях кредитових.

Спробуй а переконаєшся!!
„фосфоліна“ до швидкого тучення свинь „фосфоліна“
побуджує апетит, зміцнює кости і протягом короткого часу прибуває на вазі подвійно. Почтова пачка 4½ кґ. — 9 зол. висилає за післяплатою
В. Ґ. Мушинський, Перемишль, Францішканська 2
МАЛИЙ ВИДАТОК — КОРИСТЬ ПОДВІЙНА!

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЄҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

„МАНУФАКТУРА“
Перемишль, Ринок ч. 2.
поручає
великий вибір сукна і ріжні дамські і мужеські матеріяли.
Ціни низькі. Сплати ратами.

Земельний Банк Гіпотечний
Акційна Спілка
ЛЬВІВ, вул. Підвалля ч. 7.
Телеф. ч. 3-82. :-: Кто в П. К. О. 149.000.
Одинокий Український ДЕВІЗОВИЙ БАНК
Полагоджує всі банкові чинности. Уділює позичок і кредитів. Переводить перекази заграницю, до всіх місцевостей світа — головно до Америки й на Україну.
Приймає вкладки в золотих і долярах. Купує і продає: Цінні папери, девізи, валюти по курсі дня — на найдогодніщих умовинах.
У ВСІХ КРАЯХ ЕВРОПИ Й АМЕРИКИ — ВЛАСНІ КОРЕСПОНДЕНТИ.
Кождий Українець повинен мати АКЦІЇ Земельного Банку Гіпотечного. — Як їх ще не маєте — спішіть до Банку.

ГРОБІВЦІ і ПАМЯТНИКИ
виконує
найтаньше і найсолідніше
Александер Круль
Перемишль, вул. Словацького.

Дешево і на вигідних умовинах заплати!
БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ:
цемент, ґіпс, гашене і тверде вапно, палена дахівка, дахова папа ізоляційна і т. п. до набуття в фірмі
„БУДУЛЕЦЬ“
Перемишль, ул. Коперніка 25
тел. ч. 407.

ДРОҐЕРІЯ і ПЕРФУМЕРІЯ
МАҐІСТРА М. ЛЯВФЕРА
ПЕРЕМИШЛЬ,
Міцкевича 2 (побіч двірця колієвого).

Уваги що до прання вовни.

Жінки мають підстави, наколи відносяться з недовірям до прання звичайним милом ковдр, убрання і сорочок вовняних, дитячих вязаних річей та тому подібного, тому що вовна вимагає великої уваги та пильности при пранню та сушінню, а що найголовніще, невільно її прать милом, котре не тільки нищить відразу, але в додаток до того, залишає гострі рубці, які дражнять нестріманно тіло.

Мило, яке має в собі шкідливі складники во всіх відношеннях, викликає стягнення вовни, а для того його треба усунути зі вживання назавжде.

Тілько LUX вироблює надзвичайно чисту та лагідну піну, яка остаточно усуває бруд не нищучи вовни, не змиваючи кольорів та не викликає жадних не бажаних наслідків. Крім того, річи які випрані в літнім розчині LUX'u не тратять фасону, затримують до кінця початковий вигляд

Розчин LUX'u:
дві ложки залити окропом (пів міднциці) і троха додати холодної води, щоби розчин був температурою літної води. Прати при допомозі витискування, звертаючи головну увагу на найбільше забруджені місця. Не терти, старанно витискувати бруд між долонями. Потім виполокати в літній воді, змінюючи воду три рази. Ні в якому разі не викручувати.

Негайно вислати уміщений при цьому купон, для того щоби одержати прібку а рівнож літучки з малюнками.

ПРОБКА ДАРОМ
КУПОН До фірми „Сунляйт“ Спілка Акцийна, Скринка почтова 479. Головна Почта Варшава. — Ласкаво прошу надіслати мені пробну коперту Lux, щоби вистарчило на пробне прання.
Імя і назвище _____
Адреса _____
U.K.37 (Проситься виразно писати).

Lever Brothers Limited, Anglja.

L.P.37 2

Селяне! Одинока на Західно Українських Землях **фахова централя**
Краєвий Молочарський Союз
„МАСЛОСОЮЗ“
у Львові вул. Косцюшка ч. 1
враз зі своїми відділами у більших містах краю
орґанізує молочарські кооперативи, доставляє молочарські машини і урядження на догідних услівях ратальних сплат, занимається збутом масла від своїх членів і пр.
Звертайтеся отже у всіх цих справах до Маслосоюзу, як своєї фахової установи, яка дбає о піднесення Вашого добробуту.

Видавець і відвічальний редактор: Степан Навроцький

З друкарні Кволера і Сина в Перемишлі.